

Motion till riksdagen 2022/23:1496

av Yusuf Aydin (KD)

Syrisk-ortodoxa kloster och kyrkor i Turkiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige genom Unesco ska verka för att de av Turkiet föreslagna syrisk-ortodoxa kyrkorna och klostren klassas som världsarv av Unesco och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Religiösa och kulturhistoriska byggnader tillhörande den syrisk-ortodoxa kyrkan i Turkiet är föreslagna/nominerade till Unescos världsarvslista som värdefulla kulturhistoriska världsarv.

Syrianer har levt i Mellanöstern i över 4 000 år och är en av områdets äldsta folkgrupper och bland de första som kristnades. Syrianernas språk, det syrisk-aramaiska språket, talades av Jesus, och de syrianska kyrkorna med sina olika kristna trosinriktningar har bidragit till att kristendomen fortfarande finns kvar i Mellanöstern.

I dag finns det enbart ungefär 3 000 syrianer kvar i sydöstra delen av Turkiet, till följd av förföljelse och förtryck på grund av deras kristna tro och etniska tillhörighet. I området finns det ett hundratal syrisk-ortodoxa kyrkor och kloster, varav många är väldigt gamla och fortfarande i bruk. Eftersom syrianer inte har haft ett eget land har kyrkor och kloster spelat en stor roll för folkgruppens överlevnad och utveckling av språket, religionen och kulturen och inte minst bevarandet av folkgruppen.

Det finns ett flertal betydande kloster och kyrkor som är bland världens äldsta, som fortfarande bedriver religiös verksamhet och som leds av egna biskopar, präster och munkar. Där sker undervisningen på syrisk-aramaiska, som är ett av världens äldsta skriftspråk, och präster och hemspråkslärare utbildas och utövar sin kristna tro.

Dessa kloster och kyrkor finns i sydöstra Turkiet nära gränsen till Syrien och är kristenhetens äldsta områden. Exempelvis finns klostret Mor Gabriel i närheten av

staden Midyat, som grundades år 397 efter Kristus, och Saffanklostret, som är beläget utanför staden Mardin och grundades år 493 efter Kristus.

Följande kyrkor och kloster är föreslagna till Unescos världsarvlista:

- klostret Mor Gabriel
- klostret Deyrul Zafaran
- klostret Mor Abai
- klostret Mor Loozor
- klostret Mor Yakup
- kyrkan Yoldath Aloho
- kyrkan Mor Sobo
- kyrkan Mor Quryakos
- kyrkan Mor Azozo.

I dag vallfärdar hundratusentals från hela världen till området för att besöka dessa kyrkor och kloster som har religiös och kulturhistorisk betydelse och således behöver beskyddas och bevaras av Unesco. Det är endast genom en klassificering av Unesco som viktiga kulturhistoriska byggnader som dessa kommer att kunna bevaras. Sverige bör genom Unesco verka för att få dessa byggnader på Unescos världsarvslista, särskilt då de är viktiga symboler för kristendomen i Mellanöstern.

Yusuf Aydin (KD)